

Utökad möjlighet för Säkerhetspolisen
att inhämta information i
verksamheten för personskydd

Innehåll

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	4
2	Författningsförslag	5
2.1	Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)	5
2.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1413) om rättspsykiatrisk undersökning.....	7
2.3	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:289) om särskild personutredning i brottmål, m.m.....	8
2.4	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:642) om verkställighet av frivårdspåföljd	9
2.5	Förslag till förordning om ändring i fängelseförordningen (2010:2010)	10
3	Promemorians bakgrund	11
4	Säkerhetspolisens behov av information i personskyddsverksamheten	12
4.1	Säkerhetspolisens personskyddsverksamhet	12
4.2	Säkerhetspolisens tillgång till information i personskyddsverksamheten	13
5	Utökad möjlighet för Säkerhetspolisen att inhämta information i personskyddsverksamheten.....	15

5.1	Utökad möjlighet att få uppgifter från hälso- och sjukvården.....	15
5.2	Utökad möjlighet att få uppgifter från Kriminalvården och Rättsmedicinalverket	20
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	22
7	Konsekvenser	23
8	Författningskommentar	24
8.1	Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:569).....	24

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att Säkerhetspolisen ska få utökade möjligheter att i sitt personskyddsarbete inhämta information från andra myndigheter.

I dag är Säkerhetspolisens rätt att inhämta uppgifter från hälso- och sjukvården inom ramen för sitt arbete med personskydd begränsad till att gälla uppgifter av betydelse för personskyddet för den centrala statsledningen och de medlemmar av kungahuset som inte ingår i denna. Motsvarande begränsning gäller för myndighetens rätt att få del av uppgifter från Kriminalvården samt utlåtanden över rättspsykiatriska undersökningar och s.k. paragraf 7-intyg från Rättsmedicinalverket. Säkerhetspolisens personskyddsansvar omfattar dock även andra skyddspersoner än de som tillhör den centrala statsledningen och kungahuset. Förslagen i promemorian innebär att Säkerhetspolisen kommer att kunna inhämta uppgifterna och handlingarna från hälso- och sjukvården, Kriminalvården och Rättsmedicinalverket när de behövs i myndighetens verksamhet för personskydd, oavsett vilken skyddspersonskategori som uppgifterna eller handlingarna har betydelse för.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 15 § patientsäkerhetslagen (2010:659) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap. 15 §¹

Utöver vad som annars följer av lag eller förordning är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att lämna ut sådana uppgifter som

1. gäller huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av en domstol, en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket,

2. behövs i verksamhet för personskydd för riksdagens ledamöter, statschefen och övriga medlemmar av kungahuset, statsråd, statssekreterare och kabinettssekreterare, om uppgifterna i ett enskilt fall begärs av Säkerhetspolisen,

2. behövs i verksamhet för personskydd för *statschefen, tronföljaren, talmannen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinettssekreteraren samt för personer som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om personskydd för eller vars personskydd Säkerhetspolisen ansvarar för i samband med statsbesök och liknande händelser*, om uppgift-

---

¹ Senaste lydelse 2014:768

erna i ett enskilt fall begärs av
Säkerhetspolisen,

3. behövs för en rättsmedicinsk undersökning,
4. Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor behöver för sin verksamhet,
5. behövs för prövning av ett ärende om att avskilja en studerande från högskoleutbildning eller polisprogrammet, eller
6. behövs för prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort eller taxiförarlegitimation enligt taxitrafiklagen (2012:211).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1413) om rättspsykiatrisk undersökning

Härigenom föreskrivs att 7 a § förordningen (1991:1413) om rättspsykiatrisk undersökning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §¹

Rättsmedicinalverket skall lämna ut sådant utlåtande som avses i 7 § andra stycket som behövs i verksamhet för personskydd för riksdagens ledamöter, statschefen och övriga medlemmar av kungahuset, statsråd, statssekreterare och kabinettssekreterare, om det i ett särskilt fall begärs av Säkerhetspolisen.

Rättsmedicinalverket ska lämna ut sådant utlåtande som avses i 7 § andra stycket som behövs i verksamhet för personskydd för *statschefen, tronföljaren, talmannen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinettssekreteraren samt för personer som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om personskydd för eller vars personskydd Säkerhetspolisen ansvarar för i samband med statsbesök och liknande händelser*, om det i ett särskilt fall begärs av Säkerhetspolisen.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

---

¹ Senaste lydelse 2006:166.

2.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:289) om särskild personutredning i brottmål, m.m.

Härigenom föreskrivs att 15 a § i förordningen (1992:289) om särskild personutredning i brottmål, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Rättsmedicinalverket skall lämna ut sådant läkarintyg som avses i 13 § som behövs i verksamhet för personskydd för riksdagens ledamöter, statschefen och övriga medlemmar av kungahuset, statsråd, statssekreterare och kabinettssekreterare, om det i ett särskilt fall begärs av Säkerhetspolisen.

15 a §¹

Rättsmedicinalverket ska lämna ut sådant läkarintyg som avses i 13 § som behövs i verksamhet för personskydd för statschefen, tronföljaren, talmanen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinettssekreteraren samt för personer som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om personskydd för eller vars personskydd Säkerhetspolisen ansvarar för i samband med statsbesök och liknande händelser, om det i ett särskilt fall begärs av Säkerhetspolisen.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

---

¹ Senaste lydelse 2006:165.

2.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:642) om verkställighet av frivårdspåföljd

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § förordningen (1998:642) om verkställighet av frivårdspåföljd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §¹

Kriminalvården skall lämna ut sådana uppgifter som behövs i verksamhet för personskydd för riksdagens ledamöter, statschefen och övriga medlemmar av kungahuset, statsråd, statssekreterare och kabinetssekreterare, om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av Säkerhetspolisen.

Kriminalvården *ska* lämna ut sådana uppgifter som behövs i verksamhet för personskydd för *statschefen, tronföljaren, talmanen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinetssekreteraren samt för personer som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om personskydd för eller vars personskydd Säkerhetspolisen ansvarar för i samband med statsbesök och liknande händelser*, om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av Säkerhetspolisen.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

---

¹ Senaste lydelse 2006:163.

2.5 Förslag till förordning om ändring i fängelseförordningen (2010:2010)

Härigenom föreskrivs att 37 § fängelseförordningen (2010:2010) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 §

Efter begäran av Säkerhetspolisen i särskilda fall ska Kriminalvården lämna ut uppgifter som behövs i verksamhet för personskydd för

1. riksdagens ledamöter,
2. statschefen och övriga medlemmar av kungahuset,
3. statsråd, och
4. statssekreterare och kabinetssekreterare.

Efter begäran av Säkerhetspolisen i särskilda fall ska Kriminalvården lämna ut uppgifter som behövs i verksamhet för personskydd för *statschefen, tronföljaren, talmannen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinetssekreteraren samt för personer som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om personskydd för eller vars personskydd Säkerhetspolisen ansvarar för i samband med statsbesök och liknande händelser.*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

3 Promemorians bakgrund

Säkerhetspolisen inkom i januari 2019 med en begäran till Justitiedepartementet som innehöll ett förslag till författningsändring i patientsäkerhetslagen (2010:569), förkortad PSL. Syftet med förslaget är att utöka Säkerhetspolisens möjligheter att inhämta uppgifter av betydelse för myndighetens personskyddsverksamhet från hälso- och sjukvården.

Med anledning av förslaget i begäran har denna promemoria utarbetats inom Regeringskansliet. I promemorian övervägs om Säkerhetspolisens förslag ska genomföras och om det i så fall föranleder behov av några ytterligare författningsändringar. Övervägandena redovisas i avsnitt 5–7.

4 Säkerhetspolisens behov av information i personskyddsverksamheten

4.1 Säkerhetspolisens personskyddsverksamhet

I polislagen (1984:387) finns grundläggande bestämmelser om Säkerhetspolisens verksamhet. I 3 § första stycket 3 anges att Säkerhetspolisens uppdrag innefattar att fullgöra uppgifter i samband med personskydd av den centrala statsledningen och andra som regeringen eller Säkerhetspolisen bestämmer. Av 4 § förordningen (2014:1103) med instruktion för Säkerhetspolisen framgår att personskyddet för den centrala statsledningen avser personskydd för statschefen, tronföljaren, talmannen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinetssekreteraren. Av 4 § framgår också att Säkerhetspolisen utöver personskyddet för den centrala statsledningen får besluta om personskydd i ett enskilt fall samt att den ansvarar för sådant personskydd och annat säkerhetsarbete som har samband med statsbesök och liknande händelser.

Säkerhetspolisens ansvar för personskydd innefattar alltså, enligt nämnda bestämmelser, dels personskydd för den centrala statsledningen, vilken omfattar statschefen, tronföljaren, talmannen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinetssekreteraren, dels personskydd som beslutats i enskilt fall och dels personskydd i samband med statsbesök och liknande händelser.

4.2 Säkerhetspolisens tillgång till information i personskyddsverksamheten

Detaljerade bestämmelser om personskyddet finns i Säkerhetspolisens föreskrifter om personskyddsverksamheten avseende den centrala statsledningen, statsbesök m.m. (PMFS 2015:4). Av föreskrifterna följer bl.a. att en del av personskyddsarbetet består i att bedöma hotbilden mot de skyddspersoner som är föremål för personskydd. Vid hotbedömningen ska faran för angrepp bedömas, dvs. en hotutövers avsikt och förmåga att realisera hotet.

Arbetet med hotbedömningar förutsätter att Säkerhetspolisen kan inhämta information såväl internt som externt. Extern information av betydelse kan finnas hos en mängd olika aktörer. När det gäller för Säkerhetspolisen redan kända personer och hotutövare, kan det finnas uppgifter av stor betydelse inom bl.a. hälso- och sjukvården, t.ex. uppgifter om huruvida en på vårdinrättning inskriven person sköter sin medicinerings, om dennes kommande permissioner och utskrivningar, om genomförda riskanalyser samt om vissa andra faktiska förhållanden, t.ex. uppgifter om huruvida personen under vistelsen på vårdinrättningen ändrat en tidigare hotfull attityd mot en skyddsperson (jfr SOU 2004:108 s. 202 och prop. 2005/06:54 s. 10 f.). Sådana uppgifter omfattas i regel av sekretess.

Tidigare fanns inga författningsbestämmelser som särskilt tog sikte på att garantera Säkerhetspolisen tillgång till information av vikt för hotbedömningarna. År 2006 infördes dock ett antal sådana. I den numera upphävda lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, infördes en sekretessbrytande bestämmelse som föreskrev att personal inom hälso- och sjukvården är skyldiga att på begäran lämna ut sådana uppgifter som Säkerhetspolisen behöver i ett särskilt fall i verksamhet för personskydd för riksdagens ledamöter, statschefen och övriga medlemmar av kungahuset, statsråd, statssekreterare och kabinetssekreterare. Den angivna personkretsen motsvarar de personer som ingår i den centrala statsledningen – såsom det begreppet definieras i 4 § förordningen med instruktion för Säkerhetspolisen – och de medlemmar av kungahuset som inte ingår i den centrala statsledningen. Bestämmelsen var således begränsad till att gälla utlämnande av uppgifter av betydelse för personskyddet för de nämnda personerna. Uppgifter av betydelse för personskydd som beslutats i annat enskilt fall och

personskydd i samband med statsbesök och liknande händelser, omfattades inte av uppgiftsskyldigheten. Bestämmelsen har senare överförs i oförändrat skick till 6 kap. 15 § andra punkten PSL.

I anslutning till införandet av bestämmelsen i lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område beslutade regeringen att införa i princip likalydande sekretessbrytande bestämmelser i 7 a § förordningen (1991:1413) om rättspsykiatrisk undersökning, 15 a § förordningen (1992:289) om särskild personutredning i brottmål, m.m., 6 kap. 3 § förordningen (1998:642) om verkställighet av frivårdspåföljder och 41 § förordningen (1974:248) om kriminalvård i anstalt. I samband med att den sistnämnda förordningen senare upphävdes, infördes en bestämmelse motsvarande den i 41 § i stället i 37 § fängelseförordningen (2010:2010).

De nämnda förordningsbestämmelserna föreskriver en skyldighet för Kriminalvården respektive Rättsmedicinalverket att lämna ut uppgifter respektive utlåtanden över rättspsykiatriska undersökningar och s.k. paragraf 7-intyg till Säkerhetspolisen. I likhet med 6 kap. 15 § andra punkten PSL föreskriver de endast en skyldighet att lämna ut sådana uppgifter och handlingar som behövs i Säkerhetspolisens verksamhet för personskydd för den centrala statsledningen och de medlemmar av kungahuset som inte ingår i denna.

5 Utökad möjlighet för Säkerhetspolisen att inhämta information i personskyddsverksamheten

5.1 Utökad möjlighet att få uppgifter från hälso- och sjukvården

Förslag: Säkerhetspolisen ska kunna få del av uppgifter från hälso- och sjukvården i sitt personskyddsarbete inte bara när uppgifterna behövs för personskyddet för den centrala statsledningen och medlemmar av kungahuset, vilket är fallet i dag, utan även om de behövs för annat personskydd som faller inom Säkerhetspolisens uppdrag.

Personal inom den offentliga hälso- och sjukvården är som utgångspunkt, till följd av reglerna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, förhindrade att lämna ut uppgifter om enskilda patienters hälsotillstånd och andra personliga förhållanden (jfr 25 kap. 1 § OSL). En motsvarande tystnadsplikt gäller enligt 6 kap. 12 § PSL inom den privata hälso- och sjukvården. I 6 kap. 15 § PSL finns en bestämmelse om uppgiftsskyldighet för hälso- och sjukvårdspersonal till förmån för bl.a. Säkerhetspolisen. Bestämmelsen bryter tystnadsplikten i den privata verksamheten och utgör i den offentliga vården en sådan uppgiftsskyldighet som möjliggör utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till annan myndighet enligt 10 kap. 28 § OSL.

Av särskilt intresse nu är att hälso- och sjukvårdspersonal enligt 6 kap. 15 § andra punkten är skyldig att på begäran från Säkerhets-

polisen lämna ut sådana uppgifter som behövs för Säkerhetspolisens personskyddsverksamhet för de personer som ingår i den s.k. centrala statsledningen och övriga medlemmar av kungahuset, dvs. de medlemmar av kungahuset som inte ingår i den centrala statsledningen. I verksamhet som avser personskydd i samband med statsbesök och liknande händelser eller när det beslutats om personskydd i ett enskilt fall för andra än medlemmarna i kungafamiljen, vilket också innefattas i Säkerhetspolisens uppdrag i fråga om personskydd, saknar Säkerhetspolisen emellertid möjlighet att inhämta uppgifter från hälso- och sjukvården (bortsett från uppgift om huruvida någon vistas på sjukvårdsinrättning, jfr 6 kap. 15 § första punkten PSL).

Varken i det betänkande eller den efterföljande proposition som låg till grund för 6 kap. 15 § andra punkten PSL tydliggörs skälen för att uppgiftsskyldigheten begränsades till att gälla endast viss del av Säkerhetspolisens personskyddsverksamhet. Förklaringen till att förslaget i betänkandet var begränsat till att gälla utlämnande av uppgifter av betydelse för personskyddet för den centrala statsledningen, synes dock vara att det underliggande utredningsuppdraget endast avsåg en översyn av systemet för personskyddet för den centrala statsledningen (jfr SOU 2004:108, s. 43, 158 och 227). I propositionen framgår att Säkerhetspolisen under hand påtalade att det fanns ett behov av information inte bara vid bedömningar av hot mot personer i den centrala statsledningen utan även när det fattats särskilt beslut om personskydd för exempelvis kungafamiljen eller främmande stats beskickningsmedlemmar. Regeringen gjorde, med hänvisning till detta, bedömningen att även uppgifter som behövs i verksamhet för personskyddet för kungahuset borde lämnas ut. Regeringen ansåg dock inte att det fanns tillräckligt beredningsunderlag för att utvidga uppgiftsskyldigheten ytterligare (se prop. 2005/06:54, s. 7 och 12).

Säkerhetspolisen ser begränsningen av uppgiftsskyldigheten enligt 6 kap. 15 § andra punkten PSL som ett problem. Myndigheten har i en begäran till Justitiedepartementet påtalat att lagrummets nuvarande utformning innebär att den inte får tillgång till all relevant information som behövs för att bedöma hot mot bl.a. utländska statschefer, regeringschefer och statsråd på besök, ambassadörer samt statsråd som avgått. Säkerhetspolisen har i begäran framhållit att den vid flera tillfällen har haft konkreta behov av att inhämta

uppgifter från hälso- och sjukvården om en hotaktör, men inte kunnat det eftersom skyddspersonerna inte omfattats av personkretsen i 6 kap. 15 § andra punkten PSL. Säkerhetspolisen har därför föreslagit att bestämmelsen ändras så att uppgiftsskyldigheten framöver överensstämmer med myndighetens ansvar för personskydd enligt polislagen och förordningen med instruktion för Säkerhetspolisen, dvs. att den utvidgas till att gälla även utlämnande av uppgifter som behövs för personskydd i samband med statsbesök och liknande händelser samt för personskydd som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om. Frågan nu är därför om bestämmelsen i PSL bör utvidgas i enlighet med Säkerhetspolisens förslag.

Vid bedömningen av om en sekretessbrytande regel ska införas och hur den ska utformas bör en intresseavvägning göras mellan de inblandade aktörernas behov av att utbyta uppgifterna i fråga och det intresse som den aktuella sekretessbestämmelsen avser att skydda (jfr prop. 2016/17:208 s. 24).

En utvidgning av bestämmelsen i PSL medför att fler personuppgifter får lämnas ut från hälso- och sjukvården till Säkerhetspolisen än vad som är fallet idag. Vissa av de uppgifter som i så fall kan komma att lämnas ut är av klart känslig karaktär, t.ex. uppgifter om psykisk sjukdom och medicinering, medan andra uppgifter, t.ex. sådana som rör kommande permissioner och utskrivningar, inte framstår som lika skyddsvärda i integritetshänseende. En utgångspunkt måste dock vara att en person normalt har intresse av att uppgifter av aktuella slag inte lämnas ut. Utöver det integritetsintrång som ett utlämnande innebär i det enskilda fallet, kan som ett argument mot en utvidgning av uppgiftsskyldigheten också hävdas att en sådan kan inverka negativt på patienters förtroende för hälso- och sjukvården och vilja att vända sig dit. Denna synpunkt fördes fram under remissförfarandet som föregick införandet av bestämmelsen i PSL.

Mot dessa aspekter står Säkerhetspolisens behov av att få del av de aktuella uppgifterna. Det kan på goda grunder antas att information som finns inom hälso- och sjukvården om enskilda patienter kan ha avgörande betydelse för Säkerhetspolisens hotbedömningar i personskyddsverksamheten (jfr avsnitt 4.2). Hotbedömningarna spelar i sin tur en viktig roll när det gäller att bedöma om skyddsinsatser är nödvändiga för en viss skyddsperson och i så fall vilka åtgärder som bör vidtas. Säkerhetspolisen har vid flera till-

fällen haft konkreta behov av att inhämta uppgifter från hälso- och sjukvården om en hotaktör men inte kunnat göra det eftersom skyddspersonerna i fråga inte omfattats av bestämmelsen i PSL. Detta framstår som mycket olyckligt. Det är viktigt att Säkerhetspolisen i tid kan avvärja de hot som kan komma att uppstå mot en skyddsperson, oavsett vilken skyddspersonskategori vederbörande tillhör. Det är svårt att se några bärande skäl till varför Säkerhetspolisen ska ges bättre förutsättningar att utföra personskyddsuppdraget för den centrala statsledningen än för övriga skyddspersonskategorier.

Mot denna bakgrund och med beaktande av att de uppgifter som kan komma att lämnas ut till Säkerhetspolisen där kommer att skyddas av samma starka sekretess som inom hälso- och sjukvården (jfr 25 kap. 1 § och 35 kap. 1 § första stycket 4 OSL), görs sammantaget bedömningen att 6 kap. 15 § andra punkten PSL bör utvidgas i enlighet med förslaget i Säkerhetspolisens begäran. Bestämmelsen bör alltså omfatta en skyldighet för hälso- och sjukvårdspersonal att lämna ut även sådana uppgifter som behövs i Säkerhetspolisens verksamhet för personskydd i samband med statsbesök och liknande händelser, samt för personskydd för andra personer som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om. Bestämmelsen kommer därmed framöver att omfatta uppgifter av betydelse för allt personskydd som faller inom Säkerhetspolisens ansvarsområde.

Säkerhetspolisens ansvar på personskyddsområdet preciseras i 4 § förordningen med instruktion för Säkerhetspolisen (se avsnitt 4.1 ovan). Säkerhetspolisen har i sin begäran föreslagit att ordalydelsen i bestämmelsen i PSL anpassas till den systematik som används i 4 §. Detta bedöms som rimligt. Begreppet ”den centrala statsledningen” bör, på samma sätt som tidigare, inte användas i lagtexten. Bestämmelsen bör istället alltjämt innehålla en uttrycklig uppräkningslista av de personer som ingår i den centrala statsledningen. Denna bör dock justeras i syfte att stämma överens med den definition av begreppet som används i 4 § förordningen med instruktion för Säkerhetspolisen och som är mer detaljerad än den definition som ligger till grund för paragrafens nuvarande lydelse (jfr prop. 2005/06:94 s. 12 och 20). Detta medför att några ytterligare personskategorier – tronföljaren, statsministern och talmannen – kommer att räknas upp. Eftersom tronföljaren omfattas av bestämmelsens nuvarande hänvisning till ”övriga medlemmar av kungahuset” och

eftersom talmannen och statsministern omfattas av de befintliga begreppen "riksdagens ledamöter" och "statsråd", innebär dessa justeringar emellertid ingen förändring av omfattningen av uppgiftsskyldigheten. Anpassningen till 4 § förordningen med instruktion för Säkerhetspolisen innebär också att den befintliga hänvisningen till "övriga medlemmar av kungahuset" stryks. Inte heller detta innebär någon ändring i praktiken vad gäller Säkerhetspolisens möjlighet att få del av uppgifter från hälso- och sjukvården avseende medlemmar i kungafamiljen, eftersom de medlemmar av kungahuset som inte ingår i den centrala statsledningen och således uttryckligen räknas upp, kommer att omfattas av personskyddet som Säkerhetspolisen beslutar om i enskilt fall, vilket också räknas upp i bestämmelsen.

5.2 Utökad möjlighet att få uppgifter från Kriminalvården och Rättsmedicinalverket

Förslag: Säkerhetspolisen ska kunna få del av uppgifter från Kriminalvården samt utlåtanden över rättspsykiatriska undersökningar och paragraf 7-intyg från Rättsmedicinalverket i sitt personskyddsarbete inte bara när uppgifterna behövs för personskyddet för den centrala statsledningen och medlemmar av kungahuset, vilket är fallet i dag, utan även om de behövs för annat personskydd som faller inom Säkerhetspolisens uppdrag.

Som framgår i avsnitt 4.2 föreskrivs i 6 kap. 3 § förordningen om verkställighet av frivårdspåföljder, 37 § fängelseförordningen, 7 a § förordningen om rättspsykiatrisk undersökning och 15 a § förordningen om särskild personutredning i brottmål, m.m., en skyldighet för Kriminalvården respektive Rättsmedicinalverket att lämna ut uppgifter respektive utlåtanden över rättspsykiatriska undersökningar och paragraf 7-intyg till Säkerhetspolisen när dessa behövs i vissa delar av Säkerhetspolisens personskyddsarbete. Bestämmelserna är utformade med bestämmelsen i 6 kap. 15 § andra punkten PSL som förebild och således begränsade att gälla utlämnande av uppgifter och handlingar som behövs i personskyddsverksamheten avseende den centrala statsledningen och övriga medlemmar av kungahuset. Den sekretessbrytande regleringen på området har alltså hittills varit enhetlig. Mot bakgrund av den justering som nu föreslås beträffande 6 kap. 15 § andra punkten PSL, inställer sig frågan om det finns skäl att även utvidga uppgiftsskyldigheten enligt förordningsbestämmelserna på motsvarande sätt.

Säkerhetspolisens hemställan innehåller inte något förslag till ändring av förordningsbestämmelserna. Myndigheten påpekar dock att förordningsbestämmelserna finns. Det framstår inte som osannolikt att uppgifter av relevans, om t.ex. uttalade hot och en persons förmåga och benägenhet att begå våldsgärningar, kan komma fram både i Kriminalvårdens verksamhet och vid t.ex. rättspsykiatriska undersökningar (jfr SOU 2004:108 s. 170 och 201). Skulle ett sådant behov uppstå i ett enskilt fall framstår det, på samma sätt som när det gäller bestämmelsen i PSL, som olyckligt om informationen inte

skulle kunna lämnas ut av det skälet att skyddspersonen inte ingår i den centrala statsledningen eller är medlem i kungahuset.

Noterbart är att de ytterligare uppgifter som skulle kunna lämnas ut från Kriminalvården till Säkerhetspolisen om de aktuella sekretessbrytande bestämmelserna utvidgades, skulle omfattas av ett starkare sekretesskydd hos Säkerhetspolisen än vad de gör hos Kriminalvården (jfr 35 kap. 1 och 15 §§ OSL). De handlingar som skulle kunna lämnas ut från Rättsmedicinalverket till Säkerhetspolisen, skulle ha ett lika starkt sekretesskydd hos Säkerhetspolisen som hos Rättsmedicinalverket (jfr 25 kap. 1 § och 35 kap. 1 § OSL).

Sammantaget görs bedömningen att övervägande skäl talar för att bibehålla den enhetliga regleringen på området och således utvidga förordningsbestämmelserna på motsvarande sätt som bestämmelsen i PSL. Förordningsbestämmelserna bör alltså framöver omfatta en skyldighet för Kriminalvården respektive Rättsmedicinalverket att lämna ut även sådana uppgifter respektive utlåtanden över rättspsykiatriska undersökningar och paragraf 7-intyg som behövs i Säkerhetspolisens verksamhet för personskydd i samband med statsbesök och liknande händelser, samt för personskydd som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Bedömning: Det behövs inga övergångsbestämmelser.

De regler som föreslås bör träda i kraft så snart som möjligt. Med hänsyn till den tid som kan antas gå åt för remissförfarande och fortsatt beredning inom Regeringskansliet framstår det som att ett tidigare ikraftträdande än den 1 juli 2020 inte är möjligt.

Något behov av övergångsbestämmelser har inte identifierats.

7 Konsekvenser

Bedömning: Förslagen underlättar och effektiviserar Säkerhetspolisens brottsförebyggande arbete som rör personskydd. Förslagen leder inte till annat än marginella kostnadsökningar för de myndigheter som berörs av förslagen. De kostnader som förslagen kan ge upphov till ryms inom ramen för befintliga anslag.

Förslagen i promemorian innebär att Säkerhetspolisen inom ramen för sitt personskyddsarbete får en möjlighet att få del av något fler uppgifter från hälso- och sjukvården, Kriminalvården och Rättsmedicinalverket än vad som är fallet i dag. Detta kan antas leda till en viss ökning av antalet förfrågningar från Säkerhetspolisen om att få del av uppgifter, särskilt i förhållande till hälso- och sjukvården. Varken för Säkerhetspolisen eller någon av de utlämnande myndigheterna eller privata vårdgivarna kan detta dock förväntas leda till annat än marginellt ökade arbetsinsatser eller kostnader. De eventuella kostnadsökningarna ryms inom befintliga anslag.

Förslagen bedöms underlätta och effektivisera Säkerhetspolisens brottsförebyggande arbete rörande personskydd. De bedöms inte få några andra konsekvenser som ska redovisas särskilt.

8 Författningskommentar

8.1 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:569)

6 kap.

15 § Utöver vad som annars följer av lag eller förordning är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att lämna ut sådana uppgifter som

1. gäller huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av en domstol, en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket,

2. behövs i verksamhet för personskydd för *statschefen, tronföljaren, talmannen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, statssekreterarna och kabinetssekreteraren samt för andra personer som Säkerhetspolisen i enskilda fall har beslutat om personskydd för eller vars personskydd Säkerhetspolisen ansvarar för i samband med statsbesök och likande händelser*, om uppgifterna i ett enskilt fall begärs av Säkerhetspolisen,

3. behövs för en rättsmedicinsk undersökning,

4. Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor behöver för sin verksamhet,

5. behövs för prövning av ett ärende om att avskilja en studerande från högskoleutbildning eller polisprogrammet, eller

6. behövs för prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort eller taxiförarlegitimation enligt taxitrafiklagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser som anger i vilken utsträckning personal inom såväl offentligt som privat bedriven hälso- och sjukvård är skyldiga att lämna uppgifter till bl.a. Säkerhetspolisen.

I *andra punkten* görs en ändring som innebär att skyldigheten att lämna ut uppgifter till Säkerhetspolisen av betydelse för myndighetens personskyddsverksamhet utvidgas till att gälla inom hela personskyddsverksamheten. Ändringen innebär att uppgiftsskyldig-

heten utvidgas till att gälla även uppgifter av betydelse för verksamheten för personskydd i samband med statsbesök och liknande händelser och annat särskilt beslutat personskydd, jfr 3 § polislagen och 4 § förordningen med instruktion för Säkerhetspolisen. Paragrafen justeras också för att stämma överens med den systematik och den definition av begreppet den centrala statsledningen som används i 4 § förordningen med instruktion för Säkerhetspolisen.